

PATVIRTINTA
Akcinės bendrovės Lietuvos pašto valdybos
2019 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 18-73

**AKCINĖS BENDROVĖS LIETUVOS PAŠTO ĮMONIŲ GRUPĖS KORUPCIJOS
PREVENCIJOS POLITIKA**

Dokumento istorija

Pasirašymo data	Leidimas	Esminis dokumento keitimo aprašas	Veiklos savininkas	Dokumento rengėjas
	1	Dokumento pirma versija	Saugos ir prevencijos departamentas	Ekspertas Gediminas Sakalauskas

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Akcinės bendrovės Lietuvos pašto įmonių grupės (toliau – Grupė) korupcijos prevencijos politika (toliau – Politika) yra dokumentas, kuriuo Grupė įsipareigoja nesitaikstyti su korupcija, laikytis tarptautinių, Lietuvos Respublikos teisės aktų ir Grupėje taikomos antikorporacinės vadybos sistemos nuostatų bei viešai deklaruoja, kad ji netoleruoja kyšininkavimo, papirkimo, prekybos poveikiu, piktnaudžiavimo ir kitų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų bei korupcijos pasireiškimo formų.

2. Politikoje nustatyti bendrieji korupcijos prevencijos tikslai ir uždaviniai, principai, korupcijos prevencijos priemonės, politikos formavimo ir įgyvendinimo subjektai bei atsakomybė.

3. Politika taikoma centralizuotai visoje Grupėje, kurią sudaro patronuojanti akcinė bendrovė Lietuvos paštas (toliau – Bendrovė) ir dukterinės bendrovės, kurias tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja Bendrovė.

4. Politika vadovaujasi Grupės įmonių (-ės) darbuotojai, valdybų ir kitų kolegialių organų nariai (toliau – darbuotojai). Politikos nuostatomis skatinami vadovautis Grupės veiklos partneriai ir kitos suinteresuotos šalys.

5. Politika parengta vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo, Pranešėjų apsaugos įstatymo, Baudžiamojo kodekso, Susisiekimo ministro įsakymų, reglamentuojančių korupcijos prevenciją, akcinės bendrovės Lietuvos pašto įstatų ir kitų Grupės veiklą reglamentuojančių teisės aktų, nuostatomis bei atsižvelgiant į gerąsias praktikas, įskaitant, bet neapsiribojant Lietuvos standartu LST ISO 37001:2017 „Antikorporacinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“ (toliau – Standartas).

6. Interesų konfliktai, nepotizmas, pinigų plovimas, dovanų teikimas ir gavimas, lobizmas, etikos dalykai nėra šios Politikos objektas. Išvardytus dalykus Grupė reglamentuoja atskirai kituose vidaus teisės aktuose.

II. TERMINAI IR SANTRUMPOS

7. **Kyšininkavimas** – paties darbuotojo ar per tarpininką pažadėjimas ar susitarimas priimti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialių, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį), t. y. kyšį už pageidaujamą veiką, taip pat reikalavimas ar provokavimas duoti kyšį bei kyšio priėmimas.

8. **Papirkimas** – bet kurio asmens, paties ar per tarpininką, pasiūlymas, pažadėjimas, susitarimas duoti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialių, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį) ar tokio atlygio davimas darbuotojui ar trečiajam asmeniui.

9. **Prekyba poveikiu** – neteisėti darbuotojo veiksmai, pasinaudojant savo pareigomis, suteiktais įgaliojimais, giminystės ryšiais ir (ar) pažintimis darbo aplinkoje, ar kita tikėtina įtaka, siekiant paveikti kitus darbuotojus, kitas įmones, įstaigas ar organizacijas, kad pastarieji teisėtai ar neteisėtai veiktų (arba atvirkščiai – neveiktų), vykdydami savo įgaliojimus.

10. Politikoje vartojama sąvoka „**Kyšis**“ suprantama taip, kaip ji yra apibrėžta Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, sąvoka „**Korupcija**“ suprantama taip, kaip ji yra apibrėžta Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatyme, sąvokos „**Korupcijos prevencija**“,

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos“ suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme. Kitos Politikoje vartojamos sąvokos yra suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos žemiau nurodytuose teisės aktuose.

III. NORMINĖS NUORODOS

11. Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas;
12. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas;
13. Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymas;

IV. KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

14. Politikos tikslas yra užtikrinti, kad Grupėje vykdoma veikla ir elgsena atitiktų visuomenėje ir rinkoje priimtus aukščiausius patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir etikos standartus. Antikorupcinės vadybos sistema, įskaitant šią Politiką, siekiama sudaryti sąlygas laiku nustatyti teisės aktuose ir (ar) veiklos procesuose kylančias korupcijos rizikas ir jas įvertinus parinkti proporcingas ir efektyvias korupcijos prevencijos ir kontrolės priemones, suteikiančias galimybę sumažinti nustatytą ir Grupei nepriimtina korupcijos riziką.

15. Pagrindiniai Politikos *uždaviniai*:

15.1. mažinti korupcijos pasireiškimo riziką Grupės veikloje ir gebėti ją valdyti;

15.2. užtikrinti tinkamą ir nustatytu laiku atliekamą Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymais ir kitais teisės aktais nustatytą korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą;

15.3. apibrėžti reikalavimus, užtikrinančius sąžiningus ir skaidrius santykius tarp Grupės darbuotojų, veiklos partnerių ir kitų suinteresuotų šalių.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKOS PRINCIPAI

16. Grupė, formuodama ir įgyvendindama Politiką bei antikorupcinę vadybos sistemą, vadovaujasi šiais principais:

17. *Teisėtumo principas*. Korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą.

18. *Visuotinio privalomumo principas*. Korupcijos prevencijos subjektais yra visi asmenys. Tai reiškia:

18.1. nuolatinį darbuotojų informavimą apie Grupės įgyvendinamą Politiką ir jų įtraukimą į korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą;

18.2. asmeninį vadovų pavyzdį. Tai yra esminis nepakantumo korupcijai kultūros Grupėje formavimo veiksnys ir efektyvios antikorupcinės vadybos sistemos įgyvendinimas.

18.3. darbuotojų, veiklos partnerių ir kitų suinteresuotų šalių įsitraukimas bei bendradarbiavimas įgyvendinat bendras ir (ar) atskiras korupcijos prevencijos priemones bei antikorupcinių įsipareigojimų laikymasis.

19. *Sąveikos principas.* Korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą.

20. *Pastovumo principas.* Nuolatinis ir proporcingas korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimas ir jų veiksmingumo užtikrinimas. Tai reiškia:

20.1. korupcijos prevencijos priemonių, skirtų mažinti korupcijos rizikas, kūrimas ir diegimas, atsižvelgiant į nustatytą korupcinių rizikų lygį;

20.2. siekiant gerinti antikorupcinę vadybos sistemą, Grupė reguliariai atlieka įgyvendinamų korupcijos prevencijos priemonių kontrolę ir vykdomas jų veiksmingumo vertinimas.

21. *Atsakomybės neišvengiamumo principas.* Kiekvienas Grupės darbuotojas, padaręs korupcinio pobūdžio veiką, neatsižvelgiant į einamas pareigas, atliekamas darbo pareigas, nuopelnus Grupei, atsako teisės aktų nustatyta tvarka. Kai pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, apie tai visada pranešama kompetentingoms institucijoms.

VI. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

22. Korupcijos priežasčių ir sąlygų atskleidimas vykdomas nustatant ir įvertinat rizikos veiksnius, parenkant ir taikant adekvačias prevencines ir atsakomąsias priemones:

22.1. Grupės darbuotojų, veiklos partnerių, kitų suinteresuotų šalių bei asmenų bendradarbiavimas, švietimas ir komunikacija. Tai pagrindinė priemonė, kuri kuria ir palaiko aplinką, grįstą aukšto pasitikėjimo kultūra.

22.2. Stropusis patikrinimas – procesas, per kurį siekiama išsamiau įvertinti korupcijos rizikos veiksnius, susijusius su Grupės veikla, konkrečiais sandoriais, projektais, veiklos partneriais ir asmenimis:

22.2.1. Korupcijos pasireiškimo tikimybė (korupcijos rizikos vertinimas) – prielaida, kad tam tikri Grupės veiklą veikiančios išoriniai ir (ar) vidiniai ir (ar) individualūs rizikos veiksniai sudarys galimybes atsirasti korupcijai (veiklos, projektų analizė antikorupciniu požiūriu);

22.2.2. Informacijos apie darbuotoją, siekiantį eiti arba einantį pareigas Grupėje pateikimas, siekiant įvertinti darbuotojo patikimumą, mažinant korupcijos pasireiškimo tikimybę bei tikrinant jo atitikimą nacionaliniam saugumui;

22.2.3. Veiklos partnerių patikimumo vertinimas Bendrovės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka, įskaitant, bet neapsiribojant kontrahentų sandorių vertinimu;

22.3. Teisės aktų ar jų projektų, kurie yra reikšmingi Grupės ir (ar) bendrovės veiklai, antikorupcinis vertinimas;

22.4. Pasitikėjimo linija – vidinis informacijos apie galimus pažeidimus Grupėje teikimo kanalas, kuriuo užtikrinama informacijos apie pažeidimus Grupėje teikimo, tyrimo ir informavimo

procedūra, taip pat pranešėjų konfidencialumo užtikrinimas ir draudimas daryti neigiamą poveikį asmenims, pateikusiems informaciją apie pažeidimus.

22.5. Tyrimų dėl galimų pažeidimų, įskaitant, bet neapsiribojant korupcinio pobūdžio nusikalstamomis veikomis ir (ar) jų formomis, atlikimas.

22.6. Grupės įmonių ir veiklos partnerių įgyvendinamos privalomos, neprivalomos ir savanoriškos antikorupcinės kontrolės priemonės ir (ar) veiklos partnerių antikorupciniai įsipareigojimai.

22.7. Finansų bei ne finansų kontrolės priemonės, kaip antai: pareigų atskyrimas, aukštesnių vadovų įsitraukimas, 4 akių principas, viešųjų ir privačių interesų derinimas ir kt.

VI. KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMO SUBJEKTAI BEI ATSAKOMYBĖ

23. Korupcijos prevencijos subjektai yra Grupės įmonės kolegialus valdymo organas, vienasmenis valdymo organas, struktūrinių padalinių vadovai, antikorupcinės atitikties funkcijos vykdytojas (ekspertas).

24. Grupės įmonės kolegialus valdymo organas formuoja korupcijos prevencijos politiką, užtikrina, kad ji derėtų su Grupės veiklos strategija, atlieka korupcijos prevencijos sistemos įgyvendinimo ir rezultatyvumo priežiūrą.

25. Grupės įmonės vienasmenis valdymo organas užtikrina, kad būtų sukurta, įgyvendinama, prižiūrima ir analizuojama korupcijos prevencijos sistema, siekiant mažinti korupcijos rizikas, naudojant adekvačius ir tinkamus išteklius, jog sistema veiktų rezultatyviai. Vykdo vidaus ir išorės komunikaciją, formuoja aplinką, grįstą aukšto pasitikėjimo kultūra.

26. Bendrovės Saugos ir prevencijos departamentas yra atsakingas už Politikos įgyvendinimą ir taikymą Grupėje. Šio departamento antikorupcinės atitikties funkcijos vykdytojas (ekspertas) koordinuoja antikorupcinės sistemos sukūrimą ir vykdymą, teikia metodinę pagalbą ir rekomendacijas struktūrinių padalinių vadovams, pagal kompetenciją teikia ataskaitas apie antikorupcinės vadybos sistemos veiksmingumą ir Politikos įgyvendinimą.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Visi esami ir naujai priimami Grupės darbuotojai privalo susipažinti su Politika ir laikytis jos nuostatų.

28. Asmenys, atstovaujantys Grupės interesams ar veikiantys Grupės vardu, nesantys Grupės darbuotojai, taip pat privalo susipažinti su Politika, kuri skelbiama viešai ir nepažeisti joje įtvirtintų principų.

29. Grupė siekia, kad Politikos nuostatų laikytųsi Grupės veiklos partneriai ir kitos suinteresuotos šalys, su kuriais gali būti sudaromi atskiri antikorupciniai susitarimai.

30. Informaciją apie pažeidimą (-us) galima pranešti Pasitikėjimo linija.

31. Politika taikoma tiek, kiek ji neprieštarauja teisės aktams ir sektoriniam reguliavimui.